

SZTE SZEGEDI EGYETEM MAGAZIN



Öregdiákok búcsúztatója a szegedi egyetemen anno és most

2020. május 16.

A szegedi orvosok ballagási ünnepe is virtuálissá lett a Covid-19-pandémia idején. Ezért 2020 májusának közepén digitalizált újságokat, fotókat nézegettünk az SZTE Klebelsberg Könyvtár Contenta repozitórium rendszerében. Az online térben „ballagva” „fiákeren vonultunk” Szeged utcáin, bekukkantottunk a „tétékások”, a jogászok és a védőnők, a „tanárképzősök” ünnepeire, megnéztük Hódmezővásárhelyen a mezőgazdászok „sárgulását”, s – visszatérve a jelenbe – meghallgattuk az orvoskari dékán öregdiákoknak szóló üzenetét.



Cikk nyomtatás



Link küldés

Tetszik 22

Tweet

„Az Egyetem Tanácsa nevében utoljára köszöntelek Benneteket és veszek búcsút Tőletek, elballagóktól! „Ballagtok.” És mikor az Egyetem kapuján kiléptek ifjú Barátaim, csengjen fületekbe utolsó szavunk: **legyetek a „ballangó” burjányhoz hasonló; szívósak, szikarak, kevés igényűek, vagyis önmegtartózkodók.** Csak abban ne **kövessétek**, hogy gyökereszakadtan a Sél ide-oda hajtja a **ballangót, a Salsola Kali-t**, de viszont **abban igen, hogy kevés igényűek legyetek**, akár e főleg homokhoz kötött növény, tehát **Honotokat szeretők**...” – kezdődött az „Öregdiákok búcsúztatója” **1930. május 28-án** este, a szegedi egyetem központi épületében.

Az SZTE Klebelsberg Könyvtár Contenta repozitórium rendszerében (<http://www.ek.szte.hu/contenta-repozitoriumok/>) digitalizált egyetemi kiadványokat és újságokat nézegettünk.

Vén fiákeren vagy modern mikrobuszon suhantak

A Hugonnai Vilma Leány Kollégiumból, a szegedi „Lenin körút 97.” alól, és az Apáthy, a Jancsó, a Semmelweis kollégium lakói közül a végzősök csatlakoztak a ballagók menetéhez. A tudományegyetemből kivált, önállóvá lett Szegedi Orvostudományi Egyetem, vagyis a SZOTE fiákeres ballagásáról adott hírt a Délmagyarország 1959. május 16-án.

„Május 17-én rendezték meg **hagyományos fiákeres búcsúzásukat az ötödéves orvosok**, másnap pedig a negyedéves gyógyszerészek. Az orvosjelöltek végigjárták az egyetem intézeteit, klinikáit, s elköszöntek professzoraiktól. Érdeklődők, ismerősök, barátok és szülők sorfala között, karjukon a kapott virágcsokrokkal indultak neki az életbe vezető nagy útnak a holnap orvosai és gyógyszerészei. Száznegyvenhét ötödéves kezdi meg szigorlóévét, s hatvanhét gyógyszerész féléves szakmai gyakorlatát” – összegzett a Szegedi Egyetem 1963. május 27-én megjelent száma.



A gyógyszerészek és a természettudományi kar öregdiákjainak az újításáról számolt be, de az orvostanhallgatók ballagási ünnepségének hagyománykövető elemeit is visszaadta a diákújság **1964-ben**: „Sok ötlet, humoros epizód tette emlékezetessé a nézelődő számára is ezeket a különben inkább szomorkás hangulatot ébresztő meneteket. **A gyógyszerészek** például 9-én kora délelőtt **a városnéző mikrobuszra ülve búcsúztak Szegedtől**. Az idegenvezető szerepét az egyik „ballagó” vette át, aki ezúttal a műemlékek helyett másféle, az utcákhoz, terekhez, a Tisza-parthoz fűződő s négy év alatt összegyűlt emlékekről beszélt a mikrofonba. Igénybe vették a mikrobuszt a TTK-sok is, míg **az orvosok kitarítottak a hagyományos „fiákeres ballagás” mellett**.



A búcsú szavai talán évről-évre ugyanazok. Aki hallgatja, azok arca változik csupán. Ismét kilép egy csoport az egyetem kapuján. Dr. Novák István egyetemi tanár, gyógyszerész, dékán búcsúztatja a végzős hallgatókat

Elhangzottak a **búcsúztató beszédek**. Megvolt a **bankett** is a Hungáriában, a Tisza Szállóban, vagy másutt. Most még egy utolsó nagy erőpróba következik: az államvizsga. S aztán fogadja a Szegeden végzett diplomás orvosokat, gyógyszerészeket, pedagógusokat az ország.”

Formabontó újítás az is, hogy „Formatio Medicularis 1960-65” (http://univ.bibl.u-szeged.hu/18775/1/szote_1960_1965.pdf) címmel tablófotókkal gazdagított **emlékkönyvet készítettek** maguknak **az 55 évvel ezelőtt ballagó orvostanhallgatók**.

E „...könyvet Mi magunk írtuk Medicusok! Magunknak, és a szereplők is mi vagyunk. Százhatvanhét életnek egy vidám darabja ez a könyv. Nekünk kedves, és féltő gonddal szedtük össze azokat a történeteket, amik kiszínezték életünknek ezeket az utolsó diákéveit. Emlékezőnk magunkkal tanáraink és társaink vonását, a derűs történeteket, hogy emlékezni tudjunk, ha a nehézségekben újra diákká kell lennünk. Segítsen ez a könyv megőrizni emlékezetünkben a barátot, a nem barátot, hiszen együtt voltunk valamennyien. A fényképeken megmervített arcok egy kicsit megkoptak, az öt év alatt kopottabb lett a ruhánk is. A szemek fénye mégsem tört meg. Miért? Olvasd!” – ajánlja figyelmünkbe a kiadványt a szerkesztő, Poczik Miklós.

„A „ballagó” ötödévesek **szokás szerint** a Szemészeti klinikáról indultak el, hogy barátok, hozzátartozók, ismerősök és rengeteg virágcsokor kíséretében végigjárják az öt év alatt megismert és megszokott intézeteket, klinikákat s elbúcsúzzanak oktatóiktól, professzoraiktól.

Míg az ünnepség folyt, a környező utcákban **felvirágozott konflisok hosszú sora** gyülekezett. Az ünnepség után a felsorakozott konflisokba szálltak a ballagók, hogy híven a hagyományhoz konflison **kocsikázva, nótaszóval búcsúzzanak el a várostól is**, amely öt éven át otthont adott az ország különböző részeiből verbuválódott hallgatóknak...” – részletezte a Szegedi Egyetem tudósítója a szegedi orvostanhallgatók 1966. május 14-i ballagásán történeteket.



Karikatúrák az egyetemi oktatókról, képriport a orvosok emlékeiről, a közös élményt adó rendezvényekről. Ez a Révkönyv (http://univ.bibl.u-szeged.hu/18783/1/szote_1974_1979.pdf), az 1974-79. tanévben ballagó V. éves orvostanhallgatók a kiadványának újítása.



Búcsúzó bölcsészek, jogászok és "tétékások", meg védőnök és tanárképzősök

„A József Attila Tudományegyetem ötödévesei május 11-én rendezték meg ballagási ünnepségüket, amelyen az Ady téri egyetem auditóriumában dr. Duró Lajos docens, a Központi Egyetem aulájában pedig dr. Antarlffy György egyetemi tanár, az egyetem rektora köszöntötte és bocsátotta el a végzős bölcsészeket, jogászokat és ttk-sokat” – adta hírül a Szegedi Egyetem 1963. május 27-i száma.



Ballag már a vén diák... Bölcsészek, jogászok, ttk-sok
kart karba fonva még egyszer együtt a Petőfi sugár-
úton

„– **Nem volt könnyű az eltelt öt esztendő** – mondta –, **mégis gyönyörű volt...** Nagy akaratereőre, kitartó munkára volt szükség ahhoz, hogy idáig jussunk. A professzori, előadói kar segítsége nélkül, szüleink szerető támogatása nélkül – akiknek a legtöbb köszönettel tartozunk – nem is érhattünk volna eddig az ünnepi percig. **Búcsúzunk Szegedtől, a napfény és ifjúság városától.** Mindig hálatelt szívvel, örömmel emlékezünk vissza erre a szépséges városra.”

Így búcsúzott Szegedtől az öregdiák, Nagy Katalin kémia-fizika szakos hallgató a **JATE Természettudományi Kar 1964. május 9-i ünnepségén.** „A Dugonics téri épület aulájában a ballagó ötödévesek csoportja – a KISZ-zászlóval – az ünneplők elé sorakozott, karéjosan fogva körül az elnökséget.”



Siflis foto
Elbúcsúzták a Természettudományi Kar végzős hallgatói is. Az aulában megrendezett ballagási ünnepségen szülők, barátok, ismerősök jelenlétében a kar vezetői búcsúztatták el a hónap matematika, fizika, biológia, földrajz, kémia szakos tanárait

„– A szakmai felkészültség csak az érem egyik oldala – hangoztatta többek között. – Ne csak tétlen szemlélői legyenek végzett hallgatóink a rohanó életnek, hanem alkotó irányítói is. Eddig tanítványok voltak, most oktatókká lesznek. Tudniok kell, hogy **a tanítvány-tanár viszony nem mindig problémamentes. Nehéz, de felemelő feladat – tanítani...** – fogalmazott az egyetem vezetősége és professzori kara nevében Budó Ágoston akadémikus, egyetemi tanár.

„Az ünnepélyes zászló-átadással s a Szózat eléneklésével zárult a megkapó hangulatú ünnepély” – fejeződött be az egyetemi újság **Ballag már a vén diák** című tudósítása.



Az SZTE Klebelsberg Könyvtár Contenta repozitórium rendszerén belüli Képtár és Médiatékában (<https://mediateka.ek.szte.hu/>) fedeztük föl az SZTE Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar elődje, a szegedi Állami Ápoló- és Védőnőképző Intézet múltját őrző, az 1960-as években készült fényképet az ottani ballagókról.



Ugyanitt őrzik a szegedi egyetemtől búcsúzó jogászokról készült fotót, amely a 70-es évek hangulatát idézi.

„Búcsú a főiskolától. Ballagtak az utolsóéves hallgatók” címmel a Tanárképző Főiskola 1966. május 7-i ünnepségét foglalta dióhéjba a Szegedi Egyetem (http://univ.bibl.u-szeged.hu/16532/1/sze_1966_010.pdf). E lapszámában a **„Honfoglalás – gondokkal”** című cikket olvasva a bölcsész lányok újszegedi kollégiumába is bejuthatunk. E beszámolóban még nem eshetett szó arról, hogy 15 évvel később, **a 80-as évek elején „a Móra” néven emlegetett kollégium életében is elérkezett a ballagási korszak**, amikor az összeforrott közösség tarisznyás búcsúztatót rendezett a végzős öregdiákoknak, az immár koedukált koleszbeli bölcsész lányoknak és "tétékás" fiúknak...

Új szokások és arányok

A rendszerváltozással módosulnak a szokások és az arányok, de az elődöket és a kialakult formákat tisztelő egyetemi szakokon a ballagás hagyománya megmaradt.

A **Tű** című diáklap szerint a 2003-2004. tanév végén **a ballagást** május 8-án **tartotta a Szegedi Tudományegyetem részévé lett Juhász Gyula Pedagógusképző Kar az öregdiákoknak**. Az SZTE JGYPK óvónőképzőt végző hallgatóinak 2018-as búcsúztatójáról részletes beszámoló olvasható itt ([/hirek/szte-jgypk-2018-junius/meghivo-ovokepzo](#)).

Az ugyancsak a Szegedi Tudományegyetemhez csatlakozó hódmezővásárhelyi felsőoktatási intézmény, az SZTE Mezőgazdasági Kar hallgatói őrizték sajátos ballagási hagyományait. Például a 2013-as Sárgulási felvonulás részleteit is megismerhetjük az SZTE Hírportálján itt ([/sztehirek/hirarchivum/2013-majus/sargulasi-felvonulas](#)).

A 2019-es sárgulási ünnepségről ([/hirek-esemenyek/szte-mgk-2019-majus/ballagasi-unnepseg](#)) itt olvashatunk.

„A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának 183 magyar és 66 idegen nyelvű képzésben résztvevő végzős hallgatója ballagott el ma Szegeden” – adta hírül **2016-ban** (<https://www.delmagyar.hu/galeria/medikusok-ballagnak-911503/>) a Délmagyarország.



A szegedi orvosok 2017-es ballagási ünnepségére szóló Meghívó különlegessége, hogy ötvözi az újításokat és a hagyományt. Az SZTE Hírportáljáról is elérhető dokumentum ismerteti az aktuális programot, közte az SZTE központi épülete főbejárata melletti Szent-Györgyi Albert szobor előtt a „szelfizés” új szokását. A ballagási menetnek a Dugonics tértől induló, majd a Somogyi utca – Klinika park – Szőkefalvi-Nagy utca – Szikra utca – Vuk aluljáró – Semmelweis, Markovits, Vitéz, Zászló utcán át az SZTE TIK épületéig tartó útvonalát is megismerhetjük. A meghívót uraló, 1958-ból származó archív fotó visszautal a szegedi végzős orvosok búcsúztatásának sokévtizedes hagyományára: a fiákeres ballagásra.



Az új ünneplési szokásokról sokat elárul az SZTE Általános Orvostudományi Kar (/karunkrol/galeria/ballagas-2019) és az SZTE Fogorvostudományi Kar (/hitek-esemenyek/friss-hirek/szte-fok-ballagas-2019) 2019-es ballagási fotóalbuma.

Az SZTE ÁOK 2020. évi kari naptára szerint az idei ballagási ünnepség napja: május 15. A Covid-19-járvány miatt azonban a virtuális térbe kellett helyezni a szegedi végzős orvosok búcsúztatását. Az SZTE ÁOK honlapján a Fókusz rovatban (<https://www.youtube.com/watch?v=0FBjk98I70s&feature=youtu.be>), illetve legnagyobb közösségi portálon egyetlen nap alatt 11 ezer 502-en hallgatták meg **Prof. Dr. Lázár György, az SZTE ÁOK dékánja** ballagási üzenetét, a szigorló évre készülők medikusoktól búcsúzó kisfilmet, amelyben feltűnnek az SZTE Általános Orvostudományi Kar és az SZTE Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ ikonikus épületei.

A szegedi orvoskari dékán, az orvosprofesszor **a Szegedi Tudományegyetemtől búcsúzó végzős hallgatók számára a régi sebészeti klinika panteonjában is olvasható latin mondást ajánlotta útravalóul: „Legyünk erősek a célratörésben, de szelídek a kivitelezésben!”**

SZTEinfo – Összeállította: Újszászi Ilona
Archív fotók: SZTE Klebelsberg Könyvtár; dr. Kása Péter; Délmagyarország